

UCHWAŁA Nr XVI/126/04
Rady Miejskiej w Wilamowicach
z dnia 18 lutego 2004 roku

w sprawie : uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Na podst.art.18, ust.2 pkt 15, ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym / tekst jednolity Dz. U. Nr 142 poz. 1591 z 2001 r. z późn. zmianami/ w związku z art.4¹ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi / tekst jednolity Dz. U. Nr 147 poz. 1231 z 12 września 2002r. wraz z późn. zmianami / **Rada Miejska w Wilamowicach uchwala, co następuje :**

§ 1

Przyjmuje się **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2004**, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wilamowic.

§ 3

Uchwała podlega ogłoszeniu poprzez rozplakatowanie na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy oraz w miejscach publicznych na terenie Gminy Wilamowice.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
inż. Jerzy Królicki

Załącznik nr 1 do uchwały Nr XVI/126/04
Rady Miejskiej w Wilamowicach
z dnia 18 lutego 2004 roku

**PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ UZALEŻNIEŃ
GMINY WILAMOWICE
na 2004 rok**

Wilamowice, styczeń 2004

**Opracowali: dr E.Bilczewski - Z-ca Burm.
- Przew.Gm.Kom. Rozw.Pr.Alk.
A.Mynarska-Pełn.Burm.ds.PiRPA**

„Alkohol zajmuje trwałe miejsce w życiu ludzi i pewna ilość problemów związanych z jego spożywaniem będzie występować stale w każdej społeczności. Nikt nie dysponuje możliwością zlikwidowania tych problemów, można jednak podejmować próby ich zmniejszenia.”

J. Mellibruda

Spis treści :

1. Podstawy prawne programu
2. Wstęp
3. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i zasobów w zakresie profilaktyki uzależnień
4. Program działań
  - a/ Kształtowanie gminnej polityki wobec dystrybucji i spożywania alkoholu
  - b/ Profilaktyka uzależnień
  - c/ Rozwiązywanie problemów alkoholowych
  - d/ Wnioski
5. Harmonogram zadań na 2004r.

1. Podstawy prawne programu

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz uzależnień Gminy Wilamowice na 2004 rok opracowano na podstawie następujących aktów prawnych:

- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /tekst jednolity Dz.U. Nr 147 poz. 1231 z 12 września 2002r. w raz z późn. zmianami /.
- Zarządzenie nr 4/2002 Burmistrza Gminy Wilamowice z dn. 21 listopada 2002r.

2. Wstęp

Kierując się zadaniami i zasadami określonymi w ustawie oraz lokalnymi potrzebami, przyjmuje się w Gminnym Programie za priorytetowe następujące kierunki działań :

1. Profilaktyczne oddziaływania na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości a w szczególności wobec młodzieży i grup podwyższonego ryzyka.
2. Zmniejszenie ilości i dolegliwości alkoholowych, zaburzeń życia rodzinnego / przemocy i zaniedbań / oraz udzielanie pomocy osobom uzależnionym i członkom ich rodzin. Motywowanie do podjęcia leczenia.
3. Promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Działania edukacyjno - popularyzatorskie wśród ogółu społeczeństwa.
4. Wspieranie i inspirowanie działalności środowisk wzajemnej pomocy osób z problemami alkoholowymi oraz grup trzeźwościowych i innych podmiotów na terenie gminy.
5. Podejmowanie działań w kierunku zmniejszania naruszeń prawa na rynku alkoholowym.
6. Tworzenie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej dla realizacji Programu.
7. Finansowanie w/w poczynąń ze środków zaplanowanych w budżecie Gminy.

3. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i zasobów w zakresie profilaktyki uzależnień w Gminie Wilamowice

Próbie zdiagnozowania wielkości problemów alkoholowych oparto o dane statystyczne Policji, GOPS, ZOSiP, GK RPA i in.

Stan zasobów w ludziach w zakresie profilaktyki uzależnień

- Liczba mieszkańców w miejscowościach Gminy:

	Ogółem	w tym: pełnoletnich
Wilamowice	2.846	2.214
Dankowice	2 638	2.023
Hecznarowice	2.240	1.674
Pisarzowice	4.312	3.197
Stara Wieś	1.977	1.440
<u>Zasole Biel.</u>	<u>707</u>	<u>513</u>
Razem :	14.720	11.061

- Liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach oraz nauczycieli w Gminie Wilamowice

	liczba uczniów		liczba uczniów
SP Wilamowice	316	Gimn. Wilamowice	320
SP Pisarzowice	400	Gimn. Pisarzowice	224
SP Dankowice	233	Gimn. Dankowice	145
SP Stara Wieś	175		
SP Hecznarowice	166		
Razem:	1.290		689

- Ogółem we wszystkich szkołach pracuje ok. 145 nauczycieli

W szkoleniach przygotowujących do prowadzeniu programu profilaktycznego „Spójrz inaczej”, w latach 2000-2002 wzięło udział 22 nauczycieli, pedagogów szkolnych i wychowawców świetlic. W programie uczestniczyło do tej pory ok. 800 dzieci.

W zajęciach przygotowujących nieprofesjonalistów pracujących z dziećmi i młodzieżą /w LKS, OSP – MDP, zesp. regionalnych i in./, do prowadzenia zajęć z dziećmi i młodzieżą, uczestniczyło 30 osób.

W zajęciach warsztatowych „Jak mówić, żeby dzieci słuchały, jak słuchać, żeby dzieci mówiły” przeszkolono w 2003r. 12 nauczycieli.

Ok. 30 nauczycieli realizowało w trzech edycjach program „Drugi elementarz czyli program siedmiu kroków”.

Corocznie pedagodzy szkolni i wychowawcy trzecich klas Gimnazjów uczestniczą z uczniami w edycji programu „NOE”.

We wszystkich szkołach realizowane są szkolne programy profilaktyki dostosowane do miejscowej specyfiki.

Stan problemów alkoholowych

- Dane liczbowe z Policji dotyczące naruszania prawa i porządku publicznego
  - w tym przez osoby nietrzeźwe / dane za 2003 rok/ :
  - ilość wykroczeń - 35
  - ilość interwencji - 310
  - w tym przeprowadzonych interwencji domowych - 34
  - z czego wykonano Niebieskich Kart - 19
  - przestępstw - 109
    - w tym zakończone aktem oskarżenia - 4
- W Izbie Wytrzeźwień w Bielsku-Białej przebywało w ubiegłym roku 25 mieszkańców Gminy Wilamowice / średnia z ostatnich 5 lat-ok. 32 rocznie/.
- Z danych GOPS wynika, że na 415 rodzin objętych pracą socjalną w ok. 35 rodzinach stwierdzono problem alkoholowy.
- Zespół problemowy d/s osób uzależnionych przeprowadził w ub. roku 28 rozmów. Wysłano 58 wezwań. Wystąpiono do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia w 9 przypadkach, 11 osób podjęło leczenie dobrowolnie.
- W Punkcie Konsultacyjnym d/s Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie udzielono w 2003r. roku 128 porad.
  - z pomocy psychologa skorzystały 44 osoby,
  - prawnik udzielił porad 54 osobom.
- **Na podstawie badań ogólnopolskich można przypuszczać, że :**
  - ok. 10% dorosłej populacji naszej Gminy w wieku ponad 18 lat nadużywa alkoholu czyli około 1.100 osób stanowi „grupę ryzyka”,
  - ok. 3 % tj. 330 osób z dorosłej populacji, to osoby uzależnione od alkoholu, zakładając, że co najmniej 1 osoba z otoczenia osoby nadmiernie pijącej jest współuzależniona, czyli ponosi z tego powodu szkody /obejmują one przede wszystkim schorzenia somatyczne, zaburzenia emocjonalne, demoralizację, ubóstwo i obniżenie szans kariery życiowej - to około 2.000 osób mieszkańców naszej Gminy cierpi z powodu problemów alkoholowych.

Zestawienie na dzień 31.12.2003r. ilości punktów sprzedaży alkoholu w Gminie:

	Liczba punktów			w tym ponad 4,5%			Liczba pełnoletnich	
	Detal	gastr.	ogółem	detal	gastr.	ogółem	mieszk.w odniesieniu do ilości pkt. sprzedaży w 2003r.	w 2001r.
Wilamowice	13	5	18	6	4	10	123	193
Pisarzowice	14	2	16	9	1	10	200	247
Dankowice	8	4	12	9	3	12	169	149
Stara Wieś	4	2	6	2	2	4	240	197
Heczmarowice	6	4	10	4	4	8	167	223
Zasole Bielańskie	2	3	5	2	1	3	103	96
Razem w gminie:	47	20	67	32	15	47	165	190

4. Program działań

a/ Kształtowanie gminnej polityki wobec alkoholu

- podejmowanie przez Radę Miejską stosownych uchwał w sprawie realizacji gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i podporządkowania mu innych uchwał dotyczących
  - ustalania liczby punktów sprzedaży
  - zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych
  - innych uchwał określonych m.in. w ustawie o wych. w trzeźw.
- opiniowanie wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady Miejskiej.
- prowadzenie działań edukacyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem poprzez
  - organizowanie szkoleń okresowych dla osób prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych
  - przekazywanie materiałów informacyjnych dot. problematyki
- podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem poprzez:
  - pracę Komisji upoważnionej przez Burmistrza Wilamowic do kontroli
  - współpracę z Policją

- motywowanie społeczeństwa do reagowania na przejawy nieprawidłowości w zakresie handlu alkoholem
- Włączanie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie edukacyjne mające na celu zapoznanie społeczeństwa z prawnymi regulacjami z zakresu problematyki alkoholowej a to:
  - „Chrońmy młodość”, „Alkohol kradnie wolność”, „Bezpieczne wakacje”, „Zgodnie z prawem” - akcje ogólnopolskie
  - informacje o obowiązujących regulacjach prawnych w zakresie obrotu alkoholem w gazecie „Wilamowice i okolice” wg zaistniałych potrzeb

b/ Profilaktyka uzależnień

- Prowadzenie na terenie 5 Szkół Podstawowych, 3 Gimnazjów placówek kultury i świetlic środowiskowych programów profilaktycznych
- Organizowanie zajęć edukacyjnych dla rodziców dzieci w wieku szkolnym
- Praca z dziećmi w świetlicach środowiskowych w oparciu o program i plany pracy
- Inicjowanie i wspieranie działań o treści profilaktycznej we wszystkich środowiskach pracujących z dziećmi z młodzieżą
- Wszechstronne wspieranie kształcenia w dziedzinie profilaktyki nauczycieli, wychowawców i innych środowisk pracujących z dziećmi i młodzieżą
- Współpraca z instytucjami, organizacjami i związkami wyznaniowymi mająca na celu promocję zdrowia i propagowanie trzeźwych obyczajów.
- Działania edukacyjno - popularyzatorskie dla ogółu społeczności w lokalnych publikatorach

c/ Rozwiązywanie problemów alkoholowych

- Praca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w składzie:

Przewodniczący Komisji:	Eugeniusz	Bilczewski
Zastępca Przew. Komisji:	Aleksandra	Mynarska
Sekretarz:	Grażyna	Chrobak
Członkowie:	Tadeusz	Góra
	Rafał	Grabski
	Jan	Kolonko
	Barbara	Tomanek
	Stanisława	Wójcik
	Kazimiera	Zejma

▪ Zasady wynagradzania członków GK RPA:

„1. Przyznaje się członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach, każdorazowo wynagrodzenie w wys. 60 zł.

2. Kwota określona w ust.1, wypłacana jest niezależnie od czasu trwania posiedzenia i zawiera także zwrot kosztów podróży związanych z przyjazdem na posiedzenie.

3. Wynagrodzenie przysługuje członkom Komisji uczestniczącym w pracach zespołów poza godzinami pracy.

4. Członkom Komisji delegowanym do wykonywania pracy w terenie przysługuje wynagrodzenie w wys. 80 zł. za jeden wyjazd”

- Prowadzenie punktu informacyjno - doradczego dla osób z problemami uzależnienia i współuzależnienia
- Współpraca z właściwymi Przychodniami Leczenia Uzależnień i Profilaktyki oraz innymi placówkami leczenia uzależnień
- Wszechstronna pomoc i ochrona przed przemocą w rodzinie
- Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego d/s Przemocy w Rodzinie

d/ Wnioski

W zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, działania powinny być ukierunkowane na zwiększenie dostępności do różnych form pomocy, szczególnie terapii. Potrzeba ta wynika z ubożenia społeczeństwa, wzrastających kosztów dojazdu, często problemów czasowych, zapewnienia opieki dzieciom itp. Ważna jest również współpraca ze specjalistycznymi placówkami, zarówno w zakresie monitorowania problemu jak i współuczestniczenia w realizacji programów pomocowych.

W zakresie profilaktyki uzależnień należy dążyć do stworzenia zintegrowanego systemu profilaktyki gminnej, do planowania działań rozłożonych w czasie a także do konsekwencji w ich realizowaniu. Bardzo istotne jest profesjonalne przygotowanie nauczycieli, pedagogów i innych osób deklarujących gotowość pracy z dziećmi i młodzieżą. Szczególnie ważnym wyzwaniem w działalności profilaktycznej jest rozszerzenie programu zajęć psychoprofilaktycznych dla młodzieży o prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych. Należy zadbać o odpowiedni dobór kadry prowadzącej te zajęcia oraz o zintegrowanie aktywności sportowo-turystycznej ze środowiskami szkolnymi i innymi placówkami realizującymi profesjonalne programy profilaktyczne.

W optymalny sposób należy kształtować gminną politykę wobec przestrzegania prawa na poziomie handlu alkoholem. Ważna jest edukacja zarówno podmiotów prowadzących sprzedaż jak i całego społeczeństwa, szczególnie jeśli chodzi o nie sprzedawanie alkoholu nieletnim, nietrzeźwym i na kredyt.

Gminny Program powinien być realizowany na wielu płaszczyznach i angażować w miarę możliwości całe społeczeństwo.